

Jaarverslag 2020

Februari 2021

Stichting Keurmerk Thuisonderwijs
Buiksloterdijk 368
1034 ZG Amsterdam
T 020 6316007
E info@stichtingkeurmerkthuisonderwijs.nl
W www.stichtingkeurmerkthuisonderwijs.nl

Organen van de stichting

In de verslagperiode is de personele bezetting van de stichtingsorganen veranderd. Mevrouw Simone W.M. Zijlmans is per 1 augustus 2020 op haar verzoek uit het bestuur getreden. Per gelijke datum is toegetreden tot het bestuur mevr. drs. Anne-Marie Mouwen. Bijgevolg is de samenstelling van de stichtingsorganen per 31 december 2020 als volgt:

Bestuur: drs. Suzanne H. Boomsma MBA (voorzitter) drs. Anne-Marie Mouwen (lid) dr. Henk Blok (secretaris) mr. Katinka Slump (lid)	Raad van Toezicht: drs. Wim Kleijne (voorzitter) em. prof. dr. Sjoerd Karsten (secretaris) em. prof. dr. Siebren Miedema (lid)
--	--

Als certificeerders zijn in de verslagperiode opgetreden Henk Blok en Wim Kleijne, de laatste met name voor jeugdigen in de leeftijd van het voortgezet onderwijs.

Het certificeringstraject

Het certificeringstraject, vastgesteld in februari 2016, is in het verslagjaar onveranderd gebleven, evenals het beoordelingskader.

Afgifte van certificaten

In het verslagjaar zijn 33 certificaten afgegeven, waarvan 24 zonder duurbepanking. Certificaten hebben een geldigheidsduur van maximaal drie jaar of zoveel korter als ouders wensen. Het kan gebeuren dat de stichting vragen blijft houden over de duurzame deugdelijkheid van het thuisonderwijs. Open blijvende vragen kunnen zowel betrekking hebben op het thuisonderwijswerkplan als op het huisbezoek. Het kan bijvoorbeeld zijn dat datgene wat in het thuisonderwijswerkplan is vastgelegd, onvoldoende in de praktijk te herkennen is.

Acht van de 33 afgegeven certificaten betroffen een verlenging van een eerder afgegeven certificaat. Voor een verlenging wordt dezelfde procedure aangehouden als voor een eerste aanvraag. Ook het beoordelingskader blijft gelijk.

Vergeleken met eerdere jaren is er sprake van een stijging van het aantal afgegeven certificaten. Deze stijging hangt – in elk geval gedeeltelijk – samen met een beleidswijziging in de gemeente Rotterdam, waar richtingbezwaarde ouders de keuze hebben gekregen tussen een gesprek met de leerplichtambtenaar over vervangend onderwijs en het tonen van het certificaat van onze stichting. Het is ons gebleken dat een deel van de Rotterdamse ouders voorkeur heeft voor het tonen van het certificaat. Een andere factor voor de toename van het aantal afgegeven certificaten is dat een groeiend deel van de ouders met een geëxpireerd certificaat prijs stelt op verlenging.

Aantal afgegeven certificaten

Geldigheid	Jaar van afgifte				
	2016	2017	2018	2019	2020
Met duurbepanking (< 3 jaar)	3	7	1	4	9
Zonder duurbepanking (3 jaar)	22	10	12	4	24
Totaal	25	17	13	8	33

Nieuwsbrieven en andere vormen van publiciteit

Het streven is elke twee tot drie maanden een nieuwsbrief uit te brengen met informatie die voor thuisonderwyzende ouders nuttig of interessant kan zijn. In de verslagperiode zijn vijf nieuwsbrieven uitgebracht, te vergelijken met twee nieuwsbrieven in 2019. De nieuwsbrieven worden via e-mail gezonden aan iedereen die daarvoor belangstelling heeft laten blijken. Het aantal belangstellenden op de verzendlijst is in de verslagperiode toegenomen van 190 tot en met 238, een stijging van 25 procent.

In het meinumner 2020 van het tijdschrift *Kader Primair* – een uitgave van de Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS) – is een artikel geplaatst over de gevolgen van de door het coronavirus veroorzaakte scholensluiting voor leerlingen. Aan dit artikel is meegewerkt door onze bestuurssecretaris Henk Blok. Zijn inbreng concentreerde zich op een vergelijking tussen afstandsonderwijs en thuisonderwijs. In het eerste geval is en blijft de verantwoordelijkheid voor het onderwijs bij de school liggen. In het tweede geval ligt de verantwoordelijkheid bij de ouders. In het eerste geval is sprake van een noodsprong waarom ouders en leerlingen niet hebben gevraagd. In het tweede geval hebben ouders een weloverwogen keuze gemaakt en voelen ze zich ten volle verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs.

Op 2 juli 2020 heeft NRC een opiniebijdrage geplaatst van Sjoerd Karsten, lid van de Raad van Toezicht, en Henk Blok. Deze bijdrage, getiteld ‘Maak thuisonderwijs voor alle ouders toegankelijk’ bevat een kritische bespreking van de wetwijziging die minister Slob in de voorzomer ter openbare consultatie heeft voorgelegd. Zie hierna.

Ontwikkeling wetsvoorstel rond thuisonderwijs

Door het ministerie van OCW is in 2020 verder gewerkt aan een wetsvoorstel rond thuisonderwijs. Aan het begin van het jaar lag een wetsvoorstel op tafel dat bij heel veel thuisonderwijzers op grote weerstand stuitte. Desondanks besloot minister Slob het voorstel aan te bieden voor internetconsultatie (zie [Overheid.nl | Consultatie Wet Voorschriften vrijstelling leerplicht bij richtingbezwaren \(internetconsultatie.nl\)](https://overheid.nl/consultatie/wet-voorschriften-vrijstelling-leerplicht-bij-richtingbezwaren)). Reacties konden tot 17 juli 2020 worden ingediend. Honderden mensen hebben dat daadwerkelijk gedaan. Ook onze stichting heeft een zienswijze ingediend. In een van onze nieuwsbrieven hebben we een samenvatting van onze reactie opgenomen. We nemen deze integraal over.

Wij betreuren dat thuisonderwijs alleen mogelijk zal worden als ouders zich op een richtingbezwaar beroepen. Als gevolg daarvan zullen er straks nog steeds thuiszitters zijn voor wie schoolonderwijs geen oplossing meer is, maar die bij afwezigheid van een richtingbezwaar geen toegang hebben tot thuisonderwijs. Daarmee mist het voorstel het beoogde doel: borgen dat kinderen die geen schoolonderwijs krijgen, deugdelijk thuisonderwijs krijgen.

Wij betreuren ook dat thuisonderwijs alleen mogelijk wordt als ouders hun richtingbezwaar kenbaar maken ruim voordat hun kind leerplichtig wordt. Dat betekent dat kinderen die ergens in hun schoolcarrière vastlopen in hun ontwikkeling – denk bijvoorbeeld aan kinderen die een weerzin tegen school ontwikkelen, die een gedrags- of leerproblematiek hebben of die makkelijk leren – geen toegang tot thuisonderwijs kunnen krijgen.

Ook menen wij dat de eisen die straks door de Inspectie van het Onderwijs aan thuisonderwijs gesteld worden, niet tegemoet komen aan de bijzondere kwaliteiten van thuisonderwijs. Thuisonderwijs wordt behandeld als ware het schoolonderwijs, maar dan thuis gegeven. Daarmee

doet het wetsvoorstel geen recht aan de unieke kwaliteiten van thuisonderwijs, zoals de flexibiliteit in aanpak en de mogelijkheid de interesse van het kind centraal te stellen.

In de nazomer van 2020 hebben wij contact opgenomen met de ambtelijke voorbereidingsgroep. Wij hoorden dat er bescheiden aanpassingen zouden worden gedaan, waarna het voorstel aan de Raad van State zou worden voorgelegd. De verwachting is dat het raadsadvies nog vóór de verkiezingen van maart 2021 tot stand komt. Vervolgens is het aan het volgende kabinet om te bepalen hoe met dit dossier verder wordt gegaan. In principe zijn er dan twee mogelijkheden. Of het kabinet beslist het voorstel – na eventuele wijzingen – aan de Tweede Kamer voor te leggen, of het kabinet trekt het voorstel in.

Ontwikkeling wetsvoorstel ‘Vrijstelling op psychische of lichamelijke gronden’

In het afgelopen jaar is door OCW nog een ander wetsvoorstel ontwikkeld dat raakt aan thuisonderwijs. Het voorstel heeft betrekking op artikel 5a, Leerplichtwet. In dit artikel is sprake van een vrijstelling van schoolonderwijs voor kinderen die vanwege psychische of lichamelijke redenen niet naar school kunnen. Het ministerie heeft vastgesteld dat steeds vaker – wellicht te vaak – op dit artikel een beroep wordt gedaan: ruim 3.000 vrijstellingen in 2010-2011 tot 6.000 vrijstellingen in 2018-2019. Het ministerie stelt nu voor dat in de vrijstellingsprocedure niet alleen een medische maar ook een onderwijskundige invalshoek wordt gehanteerd. Alvorens de ggd-arts zich een oordeel vormt over de geschiktheid om schoolonderwijs te volgen, dient deze onderwijskundig advies in te winnen. De taak zo’n advies op te stellen wordt belegd bij de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Zie voor het voorstel: <https://www.internetconsultatie.nl/vrijstellingleerplicht>.

Als stichting hebben wij een zienswijze ingediend. Ons belangrijkste punt is dat kinderen die ongeschikt geacht worden voor schoolonderwijs straks met lege handen staan, en hun ouders ook. In de voorgestelde regeling is niet voorzien dat naast schoolonderwijs ook thuisonderwijs een mogelijkheid kan zijn. Ons standpunt is: zo min als men kinderen met ernstige beperkingen verzorging en opvoeding onthoudt, zo min dient men deze kinderen onderwijs te onthouden. Alle kinderen, ook de kinderen met ernstige beperkingen, zijn leerbaar. Al zal wellicht een deel van het onderwijs één-op-één gegeven moeten worden en al zullen wellicht onderwijsdoelen aanpassing behoeven. In schoolonderwijs zijn zulke aanpassingen soms moeilijk te realiseren (maar niet onmogelijk). In thuisonderwijs is één-op-één werken geen enkel probleem.

Ons tweede punt is dat ouders weinig in de melk te brokken hebben. Het zijn het samenwerkingsverband en de ggd-arts die beslissen over de ‘onderwijsgeschiktheid’ van het kind. Tegen de adviezen van deze twee is geen bezwaar mogelijk. Noch is er voorzien in de mogelijkheid van een second opinion. De beste oplossing is misschien wel artikel 5a in zijn geheel te schrappen. Het grote voordeel daarvan is dat alle kinderen, ongeacht hun beperkingen, hun recht op onderwijs blijven behouden.

Financieel overzicht

Het saldo op de bankrekening van de stichting per 31 december 2020 bedroeg € 1.897,47 (was per 31 december 2019 € 763,95). Verdere verantwoording wordt in het navolgende overzicht gegeven. De conclusie is dat de stichting over 2020 een positief resultaat heeft gerealiseerd van € 1.133,13. Dit mooie resultaat is het gevolg van het gestegen aantal gevraagde certificaten. Daarnaast heeft de oproep in een van de nieuwsbrieven om te doneren een gunstig effect gehad. Financieel gezien is de stichting gezond. Als ook in de komende jaren het aantal gevraagde certificaten op peil blijft, zeg 25 gevraagde certificaten of meer, dan hoeven er financieel gezien geen zorgen te zijn.

Financieel overzicht (vanaf 1 januari 2019 tot en met 31 december 2020 (in euro's))

Posten	Rekening 2019		Rekening 2020	
	Kosten	Inkomsten	Kosten	Inkomsten
Website	260,15	--	260,15	--
Bankkosten	139,73	--	145,11	--
Reiskosten	370,50	--	606,98	--
Drukkosten	--	--	--	--
Porti	127,80	--	97,00	--
Bestuurskosten	--	--	--	--
Bureaunkosten	48,50	--	59,23	--
Onvoorzien	--	--	48,40	--
Certificaataanvragen	--	640,00	--	2.100,00
Donaties	--	55,00	--	250,00
Totaal	946,68	695,00	1.212,87	2.350,00
Reservering/tekort	- 251,68	0,0	+ 1.133,13	0,00
Totaal	695,00	695,00	2.350,00	2.350,00